

THÔNG TIN HOẠT ĐỘNG KHOA HỌC

Hội nghị lần thứ 23 của Hiệp hội các tổ chức Nghiên cứu Khoa học xã hội châu Á: An ninh và Bình đẳng vì Tương lai bền vững ở châu Á

Ngày 24-25/9/2019, tại Hà Nội, Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam phối hợp với Ban Thư ký Hiệp hội các tổ chức Nghiên cứu Khoa học xã hội châu Á (AASSREC) tổ chức Hội nghị lần thứ 23 của AASSREC với chủ đề “An ninh và Bình đẳng vì Tương lai bền vững ở châu Á”. Hội nghị hội tụ đầy đủ các thành viên của AASSREC đến từ Úc, Bangladesh, Trung Quốc, Indonesia, Iran, Nhật Bản, Hàn Quốc, Malaysia, New Zealand, Sri Lanka, Thái Lan và Việt Nam cùng sự tham gia của đông đảo các nhà khoa học trong và ngoài nước và các cơ quan báo chí, truyền hình tại Việt Nam.

AASSREC là một tổ chức khoa học xã hội, tổ chức phi chính phủ được công nhận duy trì quan hệ tư vấn chính thức với UNESCO. Với mục tiêu đẩy mạnh sự phát triển và tạo ra bản sắc của các ngành khoa học xã hội trong khu vực châu Á, AASSREC tổ chức các hội nghị 2 năm một lần luân phiên tại các quốc gia thành viên (hội nghị đầu tiên được tổ chức tại Tehran, Iran vào năm 1975) nhằm thúc đẩy nghiên cứu hợp tác giữa các học giả trong khu vực, trao đổi các án phẩm và thông tin học thuật; thảo luận các vấn đề toàn cầu và của khu vực, đồng thời định hình các chủ trương nghiên cứu hợp tác giữa các tổ chức thành viên. Ngoài 12 thành viên chính thức, AASSREC còn có 01 thành viên liên kết là Academia Sinica Taipei và Chủ tịch hiện thời là Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam.

Chủ đề Hội nghị lần thứ 23 vừa mang tính thời sự đối với khu vực và thế giới, vừa mang tính đa ngành, liên ngành về học thuật. Hội nghị chia làm 4 phiên với 21 tham luận được trình bày, tập trung vào các nội dung sau:

Phiên 1: *Đánh giá các mối đe dọa và thách thức về an ninh*, gồm 5 tham luận bàn về: Chính trị đối nội của Hoa Kỳ và những thay đổi trong chính sách an ninh đối với châu Á; Tầm nhìn của Sri Lanka về một tương lai bền vững, công bằng và hòa bình; Quan điểm của Việt Nam về việc giải quyết các vấn đề an ninh phi truyền thống trong tiến trình hội nhập khu vực; Tác động của cuộc cạnh tranh chiến lược Mỹ - Trung đến an ninh Đông Á;...

Phiên 2: *Ứng phó với bất bình đẳng và xung đột gia tăng*, gồm 6 tham luận đề cập đến: Những điều kiện chung của tương lai châu Á vì an ninh và bình đẳng; Bất bình đẳng đe dọa khả năng cùng tồn tại của con người và phương tiện; Bất bình đẳng và cảm nhận hạnh phúc ở 7 quốc gia châu Á;...

Phiên 3: *Khoa học xã hội và nhân văn vì an ninh và bình đẳng*, gồm 5 tham luận chú trọng tới việc tìm hiểu mô hình phát triển bao trùm thông qua lăng kính của các ngành khoa học xã hội Philippines; toàn cầu hóa khoa học xã hội ở Việt Nam;...

Phiên 4: *Chuyển đổi sang một thế giới toàn diện và bền vững*, gồm 5 tham luận bàn về: Các quốc gia châu Á nên giúp đỡ các nước đang phát triển vì một thế giới bao trùm và bền vững; Hướng tới một thế giới bao trùm và bền vững để đạt được những mục tiêu phát triển bền vững; Văn hóa kinh tế - chuyển đổi và phát triển bền vững;...

Tại Hội nghị, nhiều vấn đề được nêu và cần xem xét, trao đổi, trong đó tập trung thảo luận về vấn đề an ninh liên quan đến phát triển bền vững (bảo vệ môi trường, phát triển tài nguyên, môi trường sinh thái toàn cầu) và các mối đe dọa an ninh đến sự ổn định khu vực và quốc tế (an ninh kinh tế, sự chênh lệch giàu nghèo trong xã hội). Những ý kiến đóng góp của các đại biểu tại Hội nghị góp phần tăng cường hợp tác, cùng nhau phối hợp hành động để đối phó với các vấn đề an ninh phi truyền thống hiện nay.

TA.

Hội thảo: Xuất bản tạp chí khoa học điện tử trong bối cảnh cuộc Cách mạng Công nghiệp 4.0 và hội nhập quốc tế

Ngày 27/9/2019, tại Hà Nội, Tạp chí Khoa học xã hội Việt Nam (thuộc Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam) đã tổ chức Hội thảo “Xuất bản tạp chí khoa học điện tử trong bối cảnh cuộc Cách mạng Công nghiệp 4.0 và hội nhập quốc tế”. Tham dự Hội thảo có lãnh đạo các tạp chí khoa học thuộc Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam, các nhà khoa học, nhà báo, nhà quản lý đến từ một số cơ quan nghiên cứu và một số báo/tạp chí điện tử.

Hội thảo tập trung vào 5 nội dung chính: Tác động của Cách mạng Công nghiệp 4.0 và hội nhập quốc tế đến xuất bản tạp chí khoa học điện tử; Thực trạng xuất bản tạp chí khoa học ở Việt Nam nói chung và của Viện Hàn lâm Khoa học xã hội Việt Nam nói riêng những năm vừa qua; Xu hướng chuyển đổi mô hình xuất bản tạp chí từ truyền thống sang mô hình xuất bản hiện đại; Kinh nghiệm xây dựng và vận hành tạp chí khoa học điện tử ở Việt Nam hiện nay; Định hướng và giải pháp xây dựng và phát triển Tạp chí điện tử Khoa học xã hội Việt Nam.

Tại Hội thảo, các đại biểu nhận định, Cách mạng Công nghiệp 4.0 với đặc trưng

công nghệ đột phá về Internet kết nối vạn vật (IoT), điện toán đám mây, dữ liệu lớn, in 3D... có tác động to lớn đến mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, trong đó có lĩnh vực truyền thông, xuất bản báo chí. Trong cuộc Cách mạng Công nghiệp 4.0, người đọc đã thay đổi, bối cảnh đã thay đổi, công nghệ đã thay đổi, vì vậy mô hình hoạt động xuất bản tạp chí khoa học cũng cần phải thay đổi để thích ứng với thời đại mới. Việc thay đổi này nhằm phát huy lợi thế của các phương tiện dịch vụ thông tin Internet để chủ động cung cấp thông tin chính thống, công bố những kết quả nghiên cứu khoa học, tri thức mới, tăng diện bao phủ của các tạp chí khoa học tới bạn đọc trong nước và quốc tế.

Theo Khoản 15, Điều 3 Luật Báo chí, tạp chí điện tử là sản phẩm báo chí xuất bản định kỳ, đăng tin, bài có tính chất chuyên ngành, được truyền dẫn trên môi trường mạng. Phân tích kinh nghiệm phát triển tạp chí điện tử từ trường hợp *Tạp chí Cộng sản*, *Tạp chí Lý luận chính trị* (Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh), *Tạp chí Tài chính* (Bộ Tài chính) và một số tạp chí điện tử trên thế giới, các đại biểu đã chỉ ra rằng, việc xây dựng Tạp chí Khoa học xã hội Việt Nam bản điện tử sẽ phải đổi mới với nhiều thách thức lớn, đặc biệt là về vấn đề tài chính.

Các đại biểu cho rằng, để xây dựng Tạp chí Khoa học xã hội Việt Nam bản điện tử trong thời gian tới, cần tập trung vào 5 vấn đề sau: 1/ Xây dựng nền tảng kỹ thuật (giao diện trang tạp chí; hệ thống quản lý tin bài); 2/ Xây dựng quy trình biên tập, xuất bản trên tạp chí điện tử; 3/ Nội dung đăng tải; 4/ Cơ cấu tổ chức, nhân sự; 5/ Kinh phí đầu tư. Trước mắt, Tạp chí Khoa học xã hội Việt Nam bản điện tử nếu được xây dựng sẽ chưa thể thay thế bản in, phải tồn tại song hành, việc xây dựng tạp chí bản điện tử cần có một lộ trình phù hợp.

PHẠM NGUYỄN